

D E C I Z I E

04 noiembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul – Valeriu Doagă

Judecătorii - Sveatoslav Moldovan, Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Babici Boris,

în cadrul procedurii de insolabilitate a Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr. 9 Ialoveni la contestația depusă de Motorniuc Dumitru asupra creanțelor băncii comerciale “Moldinconbank” societate pe acțiuni,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 16 iulie 2015,

c o n s t a t ă

La 24 martie 2014 Cooperativa de Construcție a Locuințelor nr. 9 Ialoveni a depus în instanța de insolabilitate cerere introductivă cu privire la intentarea procedurii de insolabilitate față de sine.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 27 martie 2015 s-a admis spre examinare cererea introductivă înaintată de Cooperativa de Construcție a Locuințelor nr. 9 Ialoveni cu privire la intentarea procedurii de insolabilitate. S-a stabilit examinarea cererii introductive pentru data de 09 aprilie 2015 ora. 10.00 în incinta Curții de Apel Chișinău (str. Teilor 4 mun. Chișinău).

Prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 09 aprilie 2015 s-a admis cererea introductivă depusă de debitorul Cooperativa de Construcție a Locuințelor nr.9 Ialoveni. S-a constatat insolabilitatea debitorului Cooperativa de Construcție a Locuințelor nr. 9 Ialoveni și s-a intentat procedura de insolabilitate în privința Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr. 9 Ialoveni. S-a ridicat dreptul lui Motorniuc Dumitru de administrare a Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr. 9 Ialoveni și s-a propus debitorului să desemneze în termen de 10 zile de la data adoptării hotărîrii de intentare a procesului de insolabilitate, reprezentant-persoană fizică pentru a reprezenta interesele societății, ai asociaților și a participa în cadrul procesului de insolabilitate din numele debitorului. S-a desemnat în calitate de administrator provizoriu al Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr.9 Ialoveni, Î.I. “Popa Valeriu”, autorizația nr. 62 din 14.01.2015. Din momentul intentării procedurii de insolabilitate dreptul debitorului de a administra și de a dispune de bunurile incluse în masa debitoare s-au transmis

administratorului insolvenței. S-a obligat administratorul insolvenței : să notifice creditorii Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr.9 Ialoveni despre înregistrarea cererilor de validare a creanțelor în vederea întocmirii tabelului definitiv al creanțelor până la 21 mai 2015, să facă un apel special în adresa creditorilor garantați cu propunerea de a preciza neîntârziat bunurile asupra cărora dețin un drept preferențial, să verifice, să întocmească și să prezinte instanței de insolvență, nu mai târziu de data de 05 iunie 2015, tabelul definitiv al creanțelor, cu comunicarea imediată a debitorului și creditorilor ale căror creanțe sau drepturi de preferință au fost trecute parțial în tabelul definitiv sau respinse și un raport detaliat asupra cauzelor și împrejurărilor care au condus la insolvență, cu menționarea persoanelor cărora le-ar fi imputabile și premisele angajării răspunderii acestora în condițiile legii. S-a stabilit ședința de validare a creanțelor și prima adunare de raportare pentru data de 25 iunie 2015, ora 10.00 în incinta Curții de Apel Chișinău, mun. Chișinău, str. Teilor, 4.

La data de 15 mai 2015 reprezentantul B.C. “Moldincombank” S.A., Chitic Marina a înaintat în instanța de insolvență cerere de validare a creanței față de Cooperativa de Construcție a Locuințelor nr. 9 Ialoveni solicitând admiterea cererii, validarea creanței B.C. “Moldincombank” S.A. față de debitorul insolvent Cooperativa de Construcție a Locuințelor nr. 9 Ialoveni cu titlu de creanță garantată în sumă totală de 1381239,25 lei formată în temeiul contractului de credit nr. 16/07 din 26.11.2007 modificat prin acordul adițional nr. 1 din 12.06.2008, acordul adițional nr. 2 din 25.02.2009 și acordul adițional nr. 3 din 16.02.2010.

La data de 09 iunie 2015 administratorul insolvenței a Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr. 9 Ialoveni, Î.I. “Popa Valeriu” a depus în instanța de insolvență tabelul definitiv al creanțelor față de debitorul insolvent.

La data de 22 iunie 2015 creditorul Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr. 9 Ialoveni, Motorniuc Dumitru a depus în instanța de insolvență contestație împotriva creanței B.C. “Moldincombank” S.A. incluse în tabelul definitiv solicitând validarea creanței B.C. “Moldincombank” S.A. în sumă de 382297,48 lei cu titlu de creanță garantată, iar a dobânzii în mărime de 208954,39 lei, penalității în mărime de 302438,03 lei și a cheltuielilor de judecată în mărime de 26810,70 lei cu titlu de creanțe provizorii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 iulie 2015 s-a respins contestația înaintată de Motorniuc Dumitru împotriva validării creanței B.C. “Moldincombank” S.A., s-a validat creanța B.C. “Moldincombank” S.A. în mărime de 1157019,55 cu titlu de creanță garantată cu mențiunea că administratorul insolvenței v-a rectifica tabelul definitiv al creanțelor cu introducerea creanței validate a B.C. “Moldincombank” S.A. în mărime de 1157019,55 lei cu titlu de creanță garantată și va exclude din tabelul definitiv a creanțelor mențiunea de validare cu titlu provizoriu a creanței înaintate de B.C. “Moldincombank” S.A. în sumă de 1381239,25 cu excluderea din tabelul definitiv.

Conform tabelului creanțelor față de Cooperativa de Construcție a Locuințelor nr. 9 rezultă că Boris Babici este creditorul garantat al ultimei.

La data de 29 iulie 2015 creditorul Babici Boris a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 16 iulie 2015, solicitând admiterea recursului, suspendarea convocării și petrecerii Adunării creditorilor Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr. 9 Ialoveni, casarea încheierii instanței de insolvență cu emiterea deciziei de validare a creanțelor B.C. “Moldincombank” S.A. având ca bază hotărârea Judecătoriei Ialoveni din 04 iulie 2014 după cum urmează: scadența la credit în mărime de 382297,48

lei și dobînda la suma de credit în mărime de 208954,39 lei să fie recunoscute ca fiind creanțe garantate, iar dobînda suplimentară la scadență în sumă de 302438,03 lei și cheltuielile de judecată în mărime de 26810,70 lei să fie recunoscute ca creanțe de rang inferior.

În motivarea recursului a invocat că, cererea de validare a creanței depuse de B.C. “Moldinconbank” S.A. au fost majorate nejustificat sumele la dobînzii suplimentare deoarece aceste sume au fost sistate odată cu rezilierea contractului de credit și intentării acțiunii de judecată în a recupera restanțele calculate.

Consideră că, instanța de insolvabilitate contrar prevederilor din Legea insolvabilității, Codului civil și clauzelor contractuale a dat apreciere eronată sumelor înaintate spre validare și rangului acestora.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de reprezentantul lui Ciorescu Ghenadie, avocatul Lilia Gherman urmează a fi respins cu menținerea încheierii Curții de Apel Chișinău din 05 februarie 2015 din următoarele motive.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Conform art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012, procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Potrivit art. 8 alin. (1) din Codul de procedură civilă, hotărîrile și încheierile instanței de insolvabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Instanța de recurs constată că recursul a fost depus în termen, iar întru soluționarea acestuia reține următoarele circumstanțe relevante.

Prin hotărîrea Judecătoriei Ialoveni din 04 iulie 2014 s-a admis parțial acțiunea înaintată de B.C. “Moldinconbank” S.A., s-a încasat de la C.C.L. nr. 9 Ialoveni în beneficiul B.C. “Moldinconbank” S.A. suma de 382297,48 lei credit neachitat, 208 954,39 lei - dobîndă, 302 438,03 lei - dobîndă suplimentară pentru neplata la scadență a creditului, 26810,70 lei - cheltuieli de judecată, iar în total 920500,60 lei. S-a constatat nulitatea absolută a pct. (1).3 din capitolul 7 al contractului de credit nr. 16/07 din 26.11.2007 și s-a respins ca neîntemeiat capătul de cerere al B.C. „Moldinconbank” S.A. cu privire la încasarea de la C.C.L. nr.9 Ialoveni a sumei de 109099,57 lei cu titlu de dobîndă suplimentară pentru neplata la scadență a dobînzii. S-a admis cererea reconvențională înaintată de CCL nr.9 Ialoveni parțial. S-a încasat de la B.C. „Moldinconbank” S.A. în beneficiul C.C.L. nr.9 Ialoveni dobînda de întîrziere în sumă de 54294,69 lei pentru neacordarea creditului în perioada 26.11.2007- 12.06.2008. S-a respins ca neîntemeiată cererea reconvențională înaintată de C.C.L. nr.9 Ialoveni către B.C. „Moldinconbank” S.A. mun. Chișinău în partea cu privire la declararea nulă a pct. 1 din capitolul 6 al contractul de credit nr. 16/07 din 26.11.2007 și acordurile adiționale 1 și 2 din 12.06.2008 și 25.02.2009 în partea ce depășește rata de refinanțare a BNM pentru perioada de plată a dobînzii, încasarea venitului ratat, sumei cu care s-a majorat costul materialelor de construcție, dobînzii de întîrziere pentru creditul neacordat, repararea prejudiciului moral, constatarea ca stinsă a datoriei și radierea gajului de pe

bunul imobil. S-a încasat de la B.C. „Moldindconbank” S.A. la buget taxa de stat în mărime de 1628,84 lei (f.d. 31).

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 09 aprilie 2015 s-a admis cererea introductivă depusă de debitorul Cooperativa de Construcție a Locuințelor nr.9 Ialoveni. S-a constatat insolvabilitatea debitorului Cooperativa de Construcție a Locuințelor nr. 9 Ialoveni și s-a intentat procedura de insolvabilitate în privința Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr. 9 Ialoveni. S-a ridicat dreptul lui Motorniuc Dumitru de administrare a Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr. 9 Ialoveni și s-a propus debitorului să desemneze în termen de 10 zile de la data adoptării hotărârii de intentare a procesului de insolvabilitate, reprezentant-persoană fizică pentru a reprezenta interesele societății, ai asociaților și a participa în cadrul procesului de insolvabilitate din numele debitorului. S-a desemnat în calitate de administrator al Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr.9 Ialoveni, Î.I. “Popa Valeriu”, autorizația nr. 62 din 14.01.2015. Din momentul intentării insolvabilității dreptul debitorului de a administra și de a dispune de bunurile incluse în masa debitoare s-au transmis administratorului insolvabilității. S-a obligat administratorul insolvabilității : să notifice creditorii Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr.9 Ialoveni despre înregistrarea cererilor de validare a creanțelor în vederea întocmirii tabelului definitiv al creanțelor până la 21 mai 2015, să facă un apel special în adresa creditorilor garantați cu propunerea de a preciza neîntârziat bunurile asupra cărora dețin un drept preferențial, să verifice, să întocmească și să prezinte instanței de insolvabilitate, nu mai târziu de data de 05 iunie 2015, tabelul definitiv al creanțelor, cu comunicarea imediată a debitorului și creditorilor ale căror creanțe sau drepturi de preferință au fost trecute parțial în tabelul definitiv sau respinse și un raport detaliat asupra cauzelor și împrejurărilor care au condus la insolvabilitate, cu menționarea persoanelor cărora le-ar fi imputabile și premisele angajării răspunderii acestora în condițiile legii. S-a stabilit ședința de validare a creanțelor și prima adunare de raportare pentru data de 25 iunie 2015, ora 10.00 în incinta Curții de Apel Chișinău, mun. Chișinău, str. Teilor, 4 (f.d. 7).

La data de 15 mai 2015 reprezentantul B.C. “Moldinconbank” S.A., Chitic Marina a înaintat în instanța de insolvabilitate cerere de validare a creanței față de Cooperativa de Construcție a Locuințelor nr. 9 Ialoveni solicitând admiterea cererii, validarea creanței B.C. “Moldinconbank” S.A. față de debitorul insolvabil Cooperativa de Construcție a Locuințelor nr. 9 Ialoveni cu titlu de creanță garantată în sumă totală de 1381239,25 lei formată în temeiul contractului de credit nr. 16/07 din 26.11.2007 modificat prin acordul adițional nr. 1 din 12.06.2008, acordul adițional nr. 2 din 25.02.2009 și acordul adițional nr. 3 din 16.02.2010 (f.d. 10).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 03 iunie 2015 s-au respins ca neîntemeiate apelurile depuse de B.C. „Moldindconbank” S.A. și C.C.L. nr. 9 Ialoveni și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Ialoveni din 04 iulie 2014. S-a încasat de la bugetul de stat din contul C.C.L. nr. 9 Ialoveni taxa de stat în mărime de 37500 lei (f.d. 32).

Întru garantarea rambursării creditului acordat în temeiul contractului de credit nr. 16/07 din 26 noiembrie 2007 (modificat prin acordurile adiționale nr. 1 din 12.06.2008, nr. 2 din 25.02.2009, nr. 3 din 16.02.2010), între B.C. “Moldinconbank” S.A. și C.C.L. nr. 9 Ialoveni a fost încheiat contractul de ipotecă nr. 6752 din 26 noiembrie 2007, înregistrat la OTC Ialoveni la 27 noiembrie 2007 sub numărul 6752 (f.d. 14-16).

Potrivit tabelului de calcul al datoriei întocmit de B.C. “Moldinconbank” S.A. rezultă

că, la situația de 09.04.2015, C.C.L. nr. 9 Ialoveni înregistrează față de primul o datorie în sumă totală de 1381239,25 lei, compusă din datoria la credit – 382297,48 lei, dobânda contractuală - 299103,28 lei, dobânda suplimentară pentru neplata la scadență a creditului - 475618,79 lei, dobânda suplimentară pentru neplata la scadență a dobânzii – 224219,7 lei (f.d. 79 verso).

La data de 09 iunie 2015 administratorul insolvenței Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr. 9 Ialoveni, Î.I. “Popa Valeriu” a depus în instanța de insolvență tabelul definitiv al creanțelor față de debitorul insolvent (f.d. 21).

La data de 22 iunie 2015 creditorul Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr. 9 Ialoveni, Motorniuc Dumitru a depus în instanța de insolvență contestație împotriva creanței B.C. “Moldincombank” S.A. incluse în tabelul definitiv solicitând validarea creanței B.C. “Moldincombank” S.A. în sumă de 382297,48 lei cu titlu de creanță garantată, iar a dobânzii în mărime de 208954,39 lei, penalității în mărime de 302438,03 lei și a cheltuielilor de judecată în mărime de 26810,70 lei cu titlu de creanțe provizorii (f.d. 22).

Potrivit art. 2 din Legea insolvenței, creditori garantați – clasă de creditori ale căror creanțe față de debitor au apărut înainte de intentarea procesului de insolvență și sînt asigurate prin garanții reale în conformitate cu legea.

Conform art. 24 alin. (5) din Legea insolvenței, la cererea motivată a debitorului, instanța de insolvență poate să suspende, ca măsură de asigurare, curgerea dobânzilor, a majorărilor sau a penalităților de orice fel, sau a oricăror alte cheltuieli aferente creanțelor născute anterior perioadei de observație.

Conform art. 50 din Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012, creditorii cu drept de gaj convențional sau legal asupra unui bun din masa debitoare sînt îndreptățiți la satisfacerea prioritară a capitalului împrumutat, a dobânzii și a cheltuielilor aferente din contul bunului gajat. Prevederea alin. (1) se aplică și: a) creditorului care deține un bun sau un titlu în asigurarea dreptului său; b) creditorului care are un drept de retenție; c) creanțelor persoanelor fizice, născute din contracte de investire în construcția de locuințe.

În conformitate cu art. 75 alin. (3) din Legea insolvenței, din momentul intentării procedurii de insolvență: calcularea penalităților, dobânzilor și altor plăți aferente datoriilor creditoare ale debitorului se suspendă.

Potrivit art. 142 alin. (7) din Legea insolvenței, o creanță se înscrie în tabel ținîndu-se cont atît de suma datorată efectiv, cît și de dobânda corespunzătoare sau de penalitatea, sau de orice alt accesoriu calculat pînă la data deschiderii procedurii, așa cum rezultă din actele depuse la dosar.

Conform art. 455 alin. (3) din Codul civil, după natura raporturilor de drept, în categoria de gaj înregistrat intră: a) ipoteca – gajul bunurilor imobile. Ipoteca trebuie înscrisă în Registrul bunurilor imobile; b) gajul de întreprinzător – gajul întreprinderii, care se extinde asupra întregului ei patrimoniu, inclusiv asupra fondurilor fixe și circulante, asupra altor bunuri și drepturi patrimoniale reflectate în bilanțul întreprinderii, dacă legea sau contractul nu prevede altfel; c) gajul mărfurilor care se află în circulație sau în proces de prelucrare; d) gajul bunurilor pe care debitorul gajist le va dobîndi în viitor.

Conform art. 461 alin. (4) din Codul civil, dacă în contract nu se prevede altfel, gajul garantează creanța în volumul existent la momentul satisfacerii, inclusiv capitalul, dobînzile, cheltuielile de urmărire și cheltuielile de întreținere a bunului gajat. Prin

contract, părțile pot extinde garanția și asupra penalităților și prejudiciului cauzat prin neexecutare.

Potrivit art. 4 alin. (8) din Legea cu privire la ipotecă nr. 142 din 26.06.2008, ipoteca se extinde și asupra achitării dobânzilor, comisioanelor, penalităților, amenzilor, reparării prejudiciului cauzat, compensării cheltuielilor de judecată și altor cheltuieli de executare a dreptului de ipotecă, dacă părțile nu au convenit altfel.

Colegiul relevă că, potrivit clauzelor contractuale ale contractului de credit nr. 16/07 din 26 noiembrie 2007, dobânda se calculează pînă la data achitării integrale a datoriei pe credit indiferent de faptul, dacă achitarea a fost efectuată de către debitor de sinestătător sau în baza hotărîrii judecătorești. În cazul inițierii procedurii de judecată, debitorul este obligat să achite dobânda calculată pînă la executarea integrală a contractului, debitorul se obligă să achite dobânda și pagubele provocate băncii din momentul emiterii hotărîrii judecătorești pînă la executarea finală a contractului.

Clauzele contractuale specificate supra prevăd situația stingerii obligației izvorîte din contractul de credit nr. 16/07 din 26 noiembrie 2007 doar în urma rambursării integrale a creditului și a sumelor aferente (dobînzii, penalități etc.) or, potrivit art. 643 alin. (1) din Codul civil, executarea stinge obligația numai în cazul în care este efectuată în modul corespunzător.

Instanța de recurs remarcă că, prin hotărîrea Judecătoriei Ialoveni din 04 iulie 2014 s-a confirmat existența datoriei C.C.L. nr. 15 în favoarea B.C. “Moldinconbank” S.A. în sumă totală de 920500,60 lei. Totodată, contractul de credit nr. 16/07 din 26 noiembrie 2007 nu și-a încetat efectele juridice ca rezultat al rezilierii acestuia de către contractanți sau anulat prin hotărîrea judecătorească menționată supra. Prin urmare, plățile aferente (dobînzii, penalități) creditului nerambursat de către C.C.L. nr. 15 nu au încetat să curgă pînă la momentul intentării procedurii de insolabilitate – 09 aprilie 2015 în temeiul hotărîrii instanței de insolabilitate. Este de menționat că la momentul depunerii cererii de validare a creanței, B.C. “Moldinconbank” S.A. a solicitat validarea creanței față de C.C.L. nr. 15 în sumă totală de 1381239,25 lei, însă ulterior prin referința depusă împotriva contestației creditorului Motorniuc Dumitru a diminuat suma solicitată reieșind din hotărîrea Judecătoriei Ialoveni din 04 iulie 2014 care a constatat nulitatea pct.1.3 din capitolul 7 din contractul de credit nr. 16/07 din 26.11.2007 și a respins capătul de cerere cu privire la încasarea dobînzii suplimentare pentru neplata la scadență a dobînzii în sumă de 109099,57 lei.

Colegiul notează că, suma solicitată spre validare de către creditorul B.C. “Moldinconbank” S.A. nu include dobînda suplimentară pentru neplata la scadență a dobînzii, iar creanța în mărime de 1157019,55 lei fiind garantată prin contractul de ipotecă nr. 6752 din 27 noiembrie 2007. Nu este admisibilă divizarea componentelor creanței în chirografare și garantate în sensul solicitat de recurent or, dobînzile, penalitățile și celelalte plăți aferente sunt indisolubil legate de datoria principală la credit, iar contractul de ipotecă nominalizat supra le acoperă juridic și garantează în deplin volum rambursarea acestora prin bunurile imobile depuse în gaj.

Cu privire la cererea înaintată de creditorul Babici Boris de suspendare a convocării și petrecerii Adunării creditorilor C.C.L. nr. 9 Ialoveni instanța de recurs menționează că reieșind din gama măsurilor de asigurare prevăzute de Legea insolabilității și de Codul de procedură civilă, cele solicitate de recurent nu se regăsesc și prin urmare Colegiul ajunge la concluzia de a respinge cererea dată ca neavînd un suport legal.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, încheierea recurată este legală și întemeiată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Babici Boris și a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 iulie 2015.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se respinge cererea înaintată de creditorul Babici Boris de suspendare a convocării și petrecerii Adunării creditorilor C.C.L. nr. 9 Ialoveni.

Se respinge recursul declarat de Babici Boris ca fiind neîntemeiat.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 iulie 2015 prin care s-a respins contestația înaintată de Motorniuc Dumitru împotriva creanței B.C. “Moldinconbank” S.A. față de C.C.L. nr. 9 Ialoveni.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Galina Stratulat